

Tisková zpráva

29.srpna 2011

Českolipská nemocnice nabízí anonymní vyšetření na HIV

Test na HIV: Kvalita i anonymita

Anonymní, přesto profesionální a spolehlivou cestu k ověření zdraví nabízí českolipská nemocnice každému, kdo má obavu z ohrožení virem HIV. Preventivně jsou kontrolováni pouze všichni dárci krve.

Projevy nákazy virem HIV a onemocnění AIDS lze snadno zaměnit za řadu jiných běžných chorob. Základem diagnostiky proto je vyšetření přítomnosti krevních protilátek proti viru HIV. Obvykle k němu slouží odběr žilní krve v nepatrném množství.

„Pro klienta je vyšetření protilátek na HIV zcela běžným a nekomplikovaným zákrokem. Jedná se o odběr krve, který se provádí zcela identicky jako každý jiný odběr krve k laboratornímu vyšetření,“ sdělil primář oddělení klinické mikrobiologie v NsP Česká Lípa **MUDr. Vladimír Fibiger**. Jak dodal, vyšetření na HIV provádí již více než patnáct let a výsledek tohoto vyšetření je velmi důležitý pro další léčebný a diagnostický postup. Na jeho základě může lékař vyloučit u pacienta jednu z možných příčin jeho zdravotních obtíží, infekci virem HIV nebo v případě pozitivního nálezu, nemocného doporučit do péče příslušných specialistů. Pozitivní výsledek HIV testu ještě neprokazuje onemocnění AIDS, ale pouze přítomnost viru v organismu. Diagnózu AIDS může stanovit jen lékař na základě klinického vyšetření HIV pozitivního člověka.

Českolipská nemocnice při provádění tohoto vyšetření přísně dbá na zachování mlčenlivosti zdravotníků. *„Údaje týkající se vyšetřované osoby jsou považovány za důvěrné, tedy nemohou být poskytnuty žádné nepovolané osobě,“* ujistil primář **Fibiger**.

Testy na HIV dříve zajišťovaly pracoviště hygienické služby respektive zdravotní ústavy. V současnosti testování na HIV nehradí zdravotní pojišťovny. I přes cenu bezmála 700 Kč přichází do NsP stále více klientů, aby se tomuto testu podrobili. *„Zájem o vyšetření protilátek na HIV stoupá, klienty motivuje záruka anonymity a nesporně i získání pocitu jistoty, klidu,“* uvedl **Ing. Martin Říha**, člen představenstva a finanční ředitel NsP Česká Lípa.

Mezi nejčastější důvody, které člověka vedou k provedení testu na HIV protilátky patří trvale, nebo nahodile rizikové chování. Obecně platné je, že vyšetření by v první řadě měli absolvovat lidé, co často střídají sexuální partnery, uživatelé drog, nebo všichni, co jsou v zaměstnání spojeni s rizikem nákazy. Provedení testu je nejvhodnější za dva až tři měsíce po rizikovém chování. Po tuto dobu je potřeba se chovat maximálně bezpečně tzn. sexuální styk pouze s kondomem nebo abstinence.

Podle odborníků je návštěva specializovaného nemocničního pracoviště, oddělení klinické mikrobiologie, postup mnohem efektivnější a spolehlivější než například nákup „rychltestu“ v lékárně. Projevy viru lze totiž v těle zaznamenat nejdříve až po šesti týdnech od rizikového okamžiku. Takový test pak může lidem způsobit více zla než užítku, například falešný pocit, že je člověk zdravý, nebo naopak. Na špatný výsledek při rychlotestování v soukromí zůstává člověk sám, bez možnosti pomoci odborníka. „Z našich zjištění je zřejmé, že samovyšetřovací rychlotest na HIV zákaznicky prakticky neoslovil,“ řekl farmaceut **Mgr. Tomáš Lenikus**.

Petr Pokorný

tiskový mluvčí

Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa, a.s.

Purkyňova 1849

470 77 Česká Lípa

tel. 487 954 294

mobil: 739 500 436

E-mail: petr.pokorny@nemcl.cz

www.nemcl.cz

Pod čarou:

Anonymní zájemce o vyšetření na HIV protilátky si na oddělení klinické mikrobiologie Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa, a.s., vyzvedne žádanku a fakturu, kterou uhradí. Cena vyšetření je 696 Kč.

Následně navštíví „Odběrovou místnost NsP“, kde bude proveden odběr na vyšetření. Odběrová místnost se nachází ve čtvrtém patře budovy polikliniky NsP. Provoz zde je každý všední den od 10 do 12 hodin. Zájemce si výsledek vyšetření vyzvedne osobně, po dohodě s oddělením klinické mikrobiologie.

Kontaktní telefon: 487 954 442, nebo 487 954 440 – paní Ilona Lounová, vedoucí laborantka oddělení klinické mikrobiologie NsP

Vyvolavatelem AIDS je virus HIV. Vyskytuje se ve všech tělesných tekutinách nemocného člověka, Přenáší se krví, spermatem a poševním sekretem. K nejrizikovějším činnostem proto patří nechráněný pohlavní styk, injekční užívání drog nebo převod krve a krevních přípravků. K přenosu může dojít i cestou z těhotné matky na dítě. Po průniku do organismu napadá virus bílé krvinky, které jsou součástí imunitního systému člověka. Za normálních okolností slouží k obraně před infekcemi. Napadené krvinky rychleji zanikají. V případě, že se již nestačí obnovovat a dojde k jejich poklesu, ztrácí imunitní systém svoji účinnost. Zvyšuje se riziko infekce vzácnými mikroby a vzniku nádorových onemocnění. Z HIV nákazy se rozvíjí AIDS.

Onemocnění AIDS probíhá v několika navazujících fázích. Od nákazy virem až k plně rozvinutému AIDS uběhne v některých případech i více než deset let. Postupně dochází ke zhoršování obtíží. První stádium infekce připomíná obyčejnou chřipku nebo mononukleózu. Za tři až osm týdnů od vstupu viru do organismu se objeví bolesti hlavy, svalů a kloubů provázené horečkou, bolestí v krku a zduřením lymfatických uzlin. Může se přidat i kožní vyrážka a nevolnost se zvracením a průjmem. Problémy do několika dnů samy zmizí. Začíná různě dlouhé tzv. latentní období. Během něj nemocný nemusí mít – třeba i několik let- žádné potíže. V organismu ale pokračuje šíření viru a postupně klesá počet CD4+ lymfocytů. Při poklesu pod kritickou hranici nastupuje další symptomatické období. Jeho projevy se mohou značně lišit. Objevují se úporné kvasinkové infekce úst nebo pochvy a celkové příznaky jako horečka, únava, hubnutí nebo průjemy. Dříve či později u nemocného propukne některá z tzv. oportunních infekcí. Jsou to choroby, které se u zdravého člověka nevyskytují. Vyvolávají je mikroby, se kterými si zdravý organismus dokáže bez problémů poradit. Vyskytují se běžně v okolí a čekají na svoji příležitost. Patří k nim například pneumonie vyvolaná pneumocystami, toxoplasmová encefalitida, kvasinkové infekce, chronické záněty střev nebo tuberkulóza. Typicky vzplane onemocnění vyvolané herpetickými viry a objeví se pásový opar. Oslabený organismus je také náchylnější ke vzniku nádorových onemocnění. U nemocných s AIDS se vyskytuje Kaposiho sarkom nebo maligní lymfomy. Nemocný hubne a celkově strádá. Konečná stádía onemocnění charakterizuje naprosté vyčerpání organismu a porucha intelektu.

Projevy nákazy virem HIV a onemocnění AIDS lze snadno zaměnit za řadu jiných běžných chorob. Základem diagnostiky proto je vyšetření přítomnosti krevních protilátek proti viru HIV. Provádí se i preventivně u všech krevních dárců. Obvykle k němu slouží odběr žilní krve. Nově byly vyvinuty i testy umožňující stanovení protilátek ve stěru z ústní sliznice. Vzorky se zasílají do specializované laboratoře, kde projdou sérií imunologických testů. Výsledek je vhodné s odstupem času ještě jednou ověřit. Zjistitelné množství protilátek se totiž v krvi vytvoří přibližně až za 3 měsíce od nákazy. Kromě průkazu protilátek lze stanovit i přímou přítomnost viru v krvi a jeho množství (tzv. virovou nálož). Toho se nejčastěji využívá ve sledování průběhu onemocnění a úspěšnosti léčby.

AIDS v současné době nelze vyléčit. Virus se zatím nedaří zcela odstranit. Vhodnou léčbou však lze v mnoha případech postup onemocnění výrazně zpomalit. K tomu slouží tzv. antiretrovirová terapie. Rada léků spadajících do této kategorie dokáže zasáhnout do procesu množení viru a zastavit tvorbu jeho dalších kopií. Organismus nemocného tím získává čas k alespoň částečné obnově obranných mechanismů svého imunitního systému. Problémem je fakt, že se virus vyskytuje ve více odlišných podobách. Léky dokáží zahubit jen omezené množství virů, proti ostatním variantám nepůsobí. Nepříznivou situaci se daří částečně překonat kombinací různých protivirových léků.

Důležitou součástí léčby je i intenzivní léčba oportunních infekcí. Každá přidružená choroba musí být včas léčena podáním antibiotik, antimykotik, antiparazitik nebo antivirových preparátů. Proti nádorovým onemocněním slouží chemoterapie.

Léčbu infekce HIV a onemocnění AIDS vždy navrhuje a předepisuje pouze specializovaný lékař v centru pro léčbu AIDS. Jedním ze základních předpokladů pro její zahájení je ochota nemocného spolupracovat. Užívání antiretrovirových preparátů sebou může přinášet řadu nepříjemných vedlejších účinků. Proto je třeba přesně dodržovat pokyny lékaře a účastnit se pravidelných kontrol. Odborníci ve specializovaných centrech mohou poskytnout nemocným i psychologickou a právní pomoc nebo sociální servis.

AIDS je přes veškeré snahy chorobou, na kterou se umírá. V České republice žije několik stovek osob s prokázaným HIV / AIDS. Každoročně řada z nich na následky onemocnění zemře. Přesto Česká republika patří stále ještě k zemím s relativně nízkým počtem nakažených. Jejich řady se však neustále rozšiřují. Na celém světě žije více než 40 miliónů lidí nakažených virem HIV. Následky AIDS jsou celosvětově čtvrtou nejčastější příčinou smrti.

(S využitím zdrojů: www.aids-hiv.cz, www.pohlavni-choroby.cz/testy-na-hiv)